



Reglement for finans- og gjeldsforvaltning

Kvitsøy kommune

Vedtatt i kommunestyret 24.03.2026



Innhold

1. Generelt om reglementet	2
1.1. Overordnede rammer	2
1.2. Formål	2
1.3. Målsetting	2
1.4. Rammer og begrensninger	3
1.5. Gyldighet	3
2. Ansvar og fullmakter	4
2.1. Plassering av ledig likviditet	4
2.2. Plassering av langsiktig finansiell aktiva	4
2.3. Låneopptak	4
2.4. Utlån av Husbankmidler	4
2.5. Delegering	4
3. Etske retningslinjer	5
4. Risiko	5
4.1. Finansiell risiko og risikovurdering	5
4.2. Valutarisiko	5
4.3. Risikoklasser	5
5. Forvaltning av likviditet	6
5.1. Definisjon	6
5.2. Formål	6
5.3. Plasseringsalternativ	6
5.4. Avgrensninger	7
5.5. Forvaltning av fondene	7
6. Forvaltning av langsiktig finansielle aktiva	7
6.1. Definisjon	7
7. Forvaltning av gjeld	7
7.1. Sammensetning av låneporteføljen	7
7.2. Rutiner for opptak av lånegjeld	8
7.3. Lån til videreutlån	8
7.4. Rentebinding	8
8. Avvik	9
9. Rapportering	9
10. Særskilte områder	10
11. Kvalitetssikring	10
12. Vedlegg	11

1. Generelt om reglementet

1.1. Overordnede rammer

Reglement for finans- og gjeldsforvaltning gjelder for Kvitsøy kommune, og i tillegg for kommunale foretak etter kommuneloven § 9, og interkommunalt samarbeid etter kommuneloven § 18. I den grad disse virksomhetene har en egen finans- og gjeldsforvaltning skal denne utøves i tråd med dette reglement, eller i tilfellet med interkommunalt samarbeid, etter et avtalt finansreglement som er godkjent av kommunestyret.

Reglementet er utarbeidet i samsvar med:

- Forbud mot vesentlig finansiell risiko – Kommuneloven §14-1, 3. ledd og §14-13.
- Krav om finansreglement – Kommuneloven §14-2, e).
- Bestemmelser om finansforvaltning, rapportering og dokumentasjon – Kommuneloven §14-13.
- Krav til finansreglementet – Forskrift nr. 1520 kapittel 2.
- Stortingsproposisjon Prop. 46 L (2017–2018 og NOU 2016:4 (forarbeidene til loven)

Kvitsøy kommune kan ikke pådra seg finansiell risiko utover rammer som er vedtatt i dette reglementet eller benytte finansielle instrumenter i sin finans- og gjeldsforvaltning som ikke er eksplisitt nevnt i dette reglementet.

Finans- og gjeldsforvaltning må samsvare med egen kunnskap om forvaltningen, også når kommunen benytter ekstern kompetanse.

1.2. Formål

Formålet med reglementet er å:

- sikre at kommunens finans- og gjeldsforvaltning drives i samsvar med gjeldende lover og regler, og i henhold til kommunestyrets til enhver tid gjeldende vedtak
- utgjøre en samlet oversikt over rammer, retningslinjer og begrensninger som gjelder for kommunens finansforvaltning
- definere hvilke avkastnings- og risikonivå som er akseptable for plassering og forvaltning av likvide midler, samt midler beregnet for driftsformål og opptak av lån/gjeldsforvaltning

1.3. Målsetting

Målsettingen med forvaltningen er:

- a) Bidra til best mulig tjenestetilbud til innbyggerne i Kvitsøy kommune på kort og lang sikt
- b) Finansielle vedtatte investeringer til best mulig risikovurderte vilkår
- c) Forvalte ledig likvide midler slik at de gir best mulig avkastning, med lavest mulig risiko.
- d) Hindre vesentlige endringer i kommunens tjenestetilbud som følge av endringer i finansmarkedene
- e) Avkastningsmål:
 - a. Avkastningsmål for midler plassert i bankavtale er gjeldende rente på bankavtale. For midler plassert utenfor bankavtale er avkastningsmålet minimum 0,05 % over rente i gjeldende bankavtale for kortsiktig likviditet.
 - b. Langsiktig finansielle aktiva, i henhold til kap. 6.
- f) Lånevilkår:
 - a. lavest mulig flytende rente målt mot 3 måneders NIBOR inkl. kredittmargin.
 - b. lavest mulig fast rente målt mot markedsrenter inkl. kredittmargin med tilsvarende bindingstid.

1.4. Rammer og begrensninger

Reglementet omfatter forvaltning av alle kommunens finansielle aktiva (plasseringer) og passiva (rentebærende gjeld) og inneholder regler som hindrer kommunen fra å ta vesentlig finansiell risiko i sin finansforvaltning som:

- a. Balanse mellom avkastning, risiko og likviditet.
- b. Samsvar mellom kompleksiteten i produktene og kommunens egen kompetanse om finansforvaltning.

1.5. Gyldighet

Etter ny kommunelov er det ikke krav om at finansreglementet skal vedtas hver kommunestyreperiode, men på grunnlag av investeringstakt og forvaltning av salgsinntekten fra Lyse AS, bør reglementet foreløpig vedtas hver kommunestyreperiode.

Reglementet er vedtatt i sak 18/26, 24.03.2026, og erstatter alle tidligere reglement og instruksjoner som kommunestyret eller annet politisk organ har vedtatt for Kvitsøy kommunenes finansforvaltning. Gjeldende finansreglement ble vedtatt 15.12.2020.

2. Ansvar og fullmakter

Innenfor de retningslinjene som følger av dette reglementet blir kommunedirektøren gitt følgende fullmakter:

2.1. Plassering av ledig likviditet

Innenfor rammen gitt i dette reglementet blir kommunedirektøren gitt følgende fullmakt:

- a. Velge finansinstitusjon.
- b. Forhandle og velge plasseringsvilkår.
- c. Velge sammensetningen av plasseringen.

2.2. Plassering av langsiktig finansiell aktiva

Innenfor rammen gitt i dette reglementet gis det ikke fullmakt til kommunedirektøren til plassering i langsiktig finansiell aktiva.

2.3. Låneopptak

- a. Gjennomføre opptak av lån etter lovlig fattet vedtak i kommunestyret.
- b. Gjennomføre refinansiering av eksisterende lån.
- c. Godkjenne låneinstitusjon og rentevilkår, og underskrive lånepapir på nye og refinansierte lån.

2.4. Utlån av Husbankmidler

Låne ut husbankmidler i samsvar med vedtatt låneramme. Dette innebærer bl.a.:

- a. Foreta kredittvurdering av lånesøker.
- b. Behandling av lånesøknad.
- c. Handle i tråd med retningslinjer gitt i Husbanken og av Kvitsøy kommunestyre

2.5. Delegering

Det delegeres til kommunedirektør å utøve forvaltningen av kommunens finansielle midler.

- a. Løpende oppdatere administrative rutiner som sørger for at finansforvaltningen utøves i tråd med gjeldende lover, Forskrift om garantier og finans- og gjeldsforvaltning i kommuner og fylkeskommuner, og at finansforvaltningen er gjenstand for tilstrekkelig kontroll.
- b. Løpende oppdatere rutiner for vurdering og håndtering av finansiell risiko, og rutiner for å avdekke avvik fra finansreglementet.
- c. Sørge for ajourførte og tilstrekkelige instruksjer og fullmakter for ansatte som arbeider med finansforvaltningen.
- d. Kommunedirektøren utøver finansforvaltningen på vegne av kommunestyret.

- e. Det kan hentes inn ekstern bistand dersom kommunedirektøren vurderer det som nødvendig.

3. Etske retningslinjer

De etiske retningslinjene som til enhver tid er gjeldende for Statens Pensjonsfond Utland (SPU), skal være styrende for Kvitsøy kommune sin etiske håndtering av finans- og gjeldsforvaltning.

4. Risiko

4.1. Finansiell risiko og risikovurdering

Kommunen er utsatt for finansiell risiko ved plassering av midler og lån av midler. Finansiell risiko er den usikkerheten som finnes for utviklingen på verdien av plasseringen eller forpliktelsen fremover.

Kvitsøy kommune skal hovedsakelig plassere overskuddslikviditet i risikoklassene 1-2.

- a) Unntak fra denne bestemmelsen gjelder ved investering i eiendom som vedtas i egen sak av kommunestyret eller utstedelse av ansvarlige lån til interkommunale selskap.

4.2. Valutarisiko

Kvitsøy kommune skal ikke ha vesentlig valutarisiko

- a. Det kan være valutarisiko i internasjonale verdipapirfond i langsiktige finansielle aktiva.
- b. Det skal ikke tas opp gjeld i annen valuta enn NOK.

4.3. Risikoklasser

Den finansielle risikoen for de forskjellige aktivaene skal klassifiseres i følgende risikoklasser:

1. Risikoklasse 1
 - Obligasjoner/sertifikater utstedt av stat eller foretak med statsgaranti innenfor OECD, samt statsobligasjonsfond, og bankinnskudd.
2. Risikoklasse 2
 - Obligasjoner med fortrinnsrett, obligasjoner/sertifikater utstedt av statsforetak, fylkeskommuner og kommuner, kraftverk med garanti fra kommune/ fylkeskommune, banker, forsikringsselskap og kredittforetak, innskudd i banker. Pengemarkeds- og obligasjonsfond klassifiseres normalt i denne risikoklassen med

unntak av fond som inneholder industrilån/ansvarlige lån.
Sistnevnte klassifiseres under risikoklasse 3.

3. Risikoklasse 3

- Obligasjoner/sertifikater utstedt av industriforetak eller fond med tilsvarende risiko. Obligasjoner, sertifikater og innskudd som inngår i Risikoklasse 2 og Risikoklasse 3 (enten enkeltvis eller gjennom verdipapirfond) skal minimum være ratet investmentgrade (eller banken skal ha en investmentgrade rating), dvs. BBB eller bedre, av anerkjent internasjonal eller norsk rating-selskap/finanshus. Strukturerte produkter (kapitalsikrete obligasjoner) klassifiseres normalt i denne risikoklassen grunnet lavere likviditet enn i ordinære obligasjoner.

4. Risikoklasse 4

- Eiendom, infrastruktur prosjekter, konvertible obligasjoner, ansvarlig lån, kombinasjonsfond, og high yield papirer og fond (papirer med dårligere rating en BBB- og fond som inneholder papirer med dårligere rating enn BBB-).

5. Risikoklasse 5

- Hedge fond, aksjefond og allokeringsfond.

6. Risikoklasse 6

- Enkeltaksjer, grunnfondsbevis (egenkapitalbevis), fondsobligasjoner og Private equity fond.

5. Forvaltning av likviditet

5.1. Definisjon

Kommunen skal til enhver tid ha tilgjengelig driftslikviditet (inkludert eventuelle trekkrettigheter) som minst er like stor som forventet likviditetsbehov i de neste 3 måneder. All kortsiktig likviditet utover driftslikviditet utgjør overskuddslikviditet. Det er utelukkende overskuddslikviditet som kan plasseres i tråd med punkt 5.3 b.

5.2. Formål

Formålet med forvaltningen er å sikre en god avkastning med lav risiko og god likviditet.

5.3. Plasseringsalternativ

Midlene blir i hovedsak plassert som innskudd i bankavtale, men alternative plasseringer skal kunne finne sted innenfor rammen av dette reglement.

Alternative plasseringer kan brukes dersom formålet er:

- a) Risikospredning:

- Bankinnskudd i andre banker
- b) Høyere avkastning enn målsettingen:
 - Pengemarkedsfond og obligasjonsfond

5.4. Avgrensninger

Plassering skal være slik at kommunen alltid har likvide midler til å dekke framtidige betalingsforpliktelser

- a. Bank:
 - a. Tidsinnskudd og rentevilkår kan bindes i inntil 3 måneder
 - b. Plassering i et enkelt tidsinnskudd skal ikke utgjøre mer enn kr. 50 millioner.
 - c. Bankinnskudd skal gjøres i norske banker med minimumsrating A-.
- b. Rentefond:
 - a. Pengemarkedsfond og obligasjonsfond med lav risiko, risikoklasse 1-2
 - b. Maksimal plassering i enkeltfond er kr. 50 millioner
 - c. Fondene skal ikke ha valutarisiko

5.5. Forvaltning av fondene

- a. Plasseringer skal gjøres i fond forvaltet av store anerkjente og erfarne forvaltningsmiljø i Norge. Forvaltningsmiljøene som blir brukt er vurdert og avgrenset i antall.

6. Forvaltning av langsiktig finansielle aktiva

6.1. Definisjon

- a. Langsiktige finansielle aktiva er den delen av kommunens likviditet som etter vedtatt budsjett og likviditetsprognoser ikke skal benyttes i.h.t. kommunens økonomiplan de neste 4 årene.
- b. Maksimalt kan 0 millioner kr. plasseres i langsiktig finansielle aktiva.

7. Forvaltning av gjeld

7.1. Sammensetning av låneporteføljen

- a. Låneporteføljen skal bestå av færrest mulige lån, vurdert opp mot refinansieringsrisiko. I tillegg kommer lån i Husbanken og andre lån til særskilte formål.
- b. Låneporteføljen kan bestå av lån i flere låneinstitusjoner slik at kommunen har tilgang på finansiering flere steder.
- c. Følgende lånetyper kan brukes:

- a. Nedbetalingslån i banker/finansieringsinstitusjoner (Kommunalbanken, KLP og lignende).
- b. Sertifikat og obligasjonslån. Kommunen kan kjøpe tilbake egne utstedte lånepapir.
- d. Lån kan tas opp som åpne serier (rammelån) og uten avdrag.
- e. Finansiering kan også skje gjennom finansiell leasing.
- f. Låneporteføljen forvaltes slik at årlige budsjetterte avdrag blir betalt.
- g. Størrelse, løpetid og forfall vurderes i forhold til tilgjengelig likviditet.

7.2. Rutiner for opptak av lånegjeld

- a. Låneopptak skal vurderes opp mot likviditetsbehov, vedtatt investeringsbudsjett, antatt framtidig renteutvikling og generelle markedsforhold.
- b. Låneopptaket skal gjennomføres med sikte på å oppnå de beste vilkårene vurdert ut fra låneporteføljens sammensetning.
- c. Det skal innhentes minst to konkurrerende tilbud fra aktuelle långivere (unntak ved låneopptak i husbanken).

7.3. Lån til videreutlån

Startlån for videre utlån tas opp i Husbanken i henhold til kommunestyrets vedtak. Lånets løpetid, rentebinding og andre vilkår knyttet til låneopptaket velges av kommunedirektøren. Andre videre utlån gjennomføres i tråd med kommuneloven §14-17.

- a) Som hovedregel skal vilkårene til låneopptaket være like med vilkårene til utlån.
 - a. Unntak kan forekomme, men da begrunnes dette i vedtaket.

§ 14-17. Lån til videre utlån og mottatte avdrag på videreutlån

Kommuner og fylkeskommuner kan ta opp lån for å finansiere videre utlån hvis

- a. låntakeren skal bruke midlene til investeringer*
- b. låntakeren ikke driver næringsvirksomhet*
- c. utlånet ikke innebærer en vesentlig økonomisk risiko for kommunen eller fylkeskommunen.*

Første punktum bokstav c gjelder ikke for lån til boligsosiale formål.

Mottatte avdrag på videreutlån kan i årsbudsjettet bare finansiere avdrag på lån eller nye utlån.

7.4. Rentebinding

Styring av låneporteføljen skal skje ved å optimalisere låneopptak og rentebindingsperiode i forhold til oppfatninger om fremtidig renteutvikling og

innenfor et akseptabelt risikonivå gitt et overordnet ønske om forutsigbarhet og stabilitet i lånekostnader.

Forvaltningen skal legges opp i henhold til følgende:

- a. Minimum 2/3 av gjeldsporteføljen skal ha flytende rente (rentebinding kortere enn 1 år)
- b. Maksimum 1/3 av gjeldsporteføljen kan ha fast rente.
 - a. Fastrente avtaler kan vare opp til 10 år.

8. Avvik

Ved konstatering av avvik mellom faktisk finansforvaltning og finansreglementets rammer, skal slikt avvik lukkes så raskt som mulig ut ifra en vurdering av økonomisk risiko og tap. Avviket slik det har fremstått, og eventuelt økonomisk konsekvens av avviket, skal rapporteres ved neste ordinære finansrapportering, sammen med forslag til rutineendringer som vil redusere sannsynligheten for slikt avvik i fremtiden.

Alvorlig avvik skal rapporteres til kommunestyret uten ugrunnet opphold sammen med forslag til rutineendring.

9. Rapportering

Kommunedirektøren skal rapportere på status for finans- og gjeldsforvaltning minimum to ganger i året, normalt i tertialrapporteringen. I tillegg skal kommunedirektøren etter årets utgang legge fram en rapport for kommunestyret som viser utviklingen gjennom året og status ved utgangen av året. Rapportene skal:

- a. vise hvordan de finansielle midlene er sammensatt og markedsverdien av dem, både samlet og for hver gruppe av midler
- b. vise hvordan de finansielle forpliktelsene er sammensatt og verdien av dem, både samlet og for hver gruppe av forpliktelser
- c. opplyse om de finansielle forpliktelsenes løpetid, og om verdien av lån som forfaller og må refinansieres inn 12 måneder
- d. opplyse om aktuelle markedsrenter og kommunens egne rentebetingelser
- e. vise oppnådd avkastning sammenholdt med avkastningsmål
- f. inneholde en beskrivelse og vurdering av eventuelle vesentlige endringer i markedet og i kommunenes finansielle risiko.

10. Særskilte områder

Pensjonsmidler: Forvaltning av pensjonsmidler er ikke underlagt Forskrift om garantier og finans- og gjeldsforvaltning i kommuner og fylkeskommuner, men inngår i den samlede vurderingen av kommunens finansielle risiko så langt det er praktisk mulig.

11. Kvalitetssikring

Finansforskriften pålegger kommunestyret å la uavhengig kompetanse vurdere om finansreglementet legger rammer for en finansforvaltning som er i tråd med kommunelovens regler og reglene i finansforskriften. I tillegg skal uavhengig kompetanse vurdere rutiner for vurdering og håndtering av finansiell risiko, og rutiner for å avdekke avvik fra finansreglementet. Kvalitetssikring av finansreglement skal finne sted ved hver endring av reglementet, og før dette blir vedtatt av kommunestyret. I denne sammenheng skal det også rapporteres på utført kvalitetssikring av rutinene. Kommunedirektøren pålegges ansvar for at slike eksterne vurderinger innhentes.

12. Vedlegg

Aksjefond er et verdipapirfond hvor minimum 80 prosent av fondets midler investeres i aksjemarkedet.

Obligasjon er et rentebærende gjeldsbrev (lån) som sier at utsteder skylder innehaveren penger.

Pengemarkedsfond er fondsgruppen med aller lavest risiko. Et pengemarkedsfond er et rentefond som utelukkende kan investere i rentepapirer med kort bindingstid (maksimalt 1 år).

Rentebærende papirer (rentepapirer) er at stater, kommuner, og ulike offentlige og private foretak kan låne penger ved å selge rentebærende papirer direkte til investorer. Disse papirene kan deretter kjøpes og selges av investorer i verdipapirmarkedet. Lånesummen stykkes opp i mindre andeler som er egnet for kjøp og salg i markedet. Et rentebærende verdipapir gir investoren rett til å motta en fastsatt rente fra låntakeren over lånets løpetid.

Rentefond er en samlebetegnelse for pengemarkedsfond og obligasjonsfond. Forskjellen på obligasjons- og pengemarkedsfond er løpetiden på rentepapirene fondene kjøper. Eier fondet bare obligasjoner kan løpetiden være flere år. I et pengemarkedsfond er løpetiden kortere, gjerne mellom tre måneder og ett år.

Verdipapirfond er en kollektiv investering der mange andelseiere går sammen om å plassere sine midler i verdipapirmarkedet. Verdipapirfondet er en egen juridisk enhet som eies av andelseierne, og midlene i fondet forvaltes av et forvaltningsselskap med konsesjon fra myndighetene.

Kvitsøy kommune

Kommunehusveien 6
4180 Kvitsøy

Telefon (sentralbordet): 51 73 63 00

post@kvitsoy.kommune.no
kvitsoy.kommune.no

